

En ny hälso- och sjukvårdslag

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till en ny hälso- och sjukvårdslag med de ändringar i form av rättelser som utskottet föreslår. Vidare ställer sig utskottet bakom ett antal följdändringar i olika lagar samt att lagen om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m. upphävs.

Den föreslagna nya lagen kommer att ersätta den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen. Syftet med förslaget är att göra regelverket överskådligare, tydligare och mer lättillgängligt samt mer i enlighet med intentionen om en målinriktad ramlag. Genom förslaget förs de flesta bestämmelserna i den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen till den nya lagen. Den nya hälso- och sjukvårdslagen har en ny struktur och uppbyggnad, men i övrigt är det främst fråga om språkliga och redaktionella ändringar som görs. Förslaget innehåller endast ett mindre antal förtydliganden och ändringar i sak.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 april 2017.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

I ärendet finns tre reservationer (M, SD, V).

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:43 En ny hälso- och sjukvårdslag.

Ett motionsyrkande som väckts med anledning av propositionen.

Sex motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2015/16 och 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	7
En ny hälso- och sjukvårdslag	7
Reservationer	11
1. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (M)	11
2. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (SD).....	11
3. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (V).....	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Följdmotionen	16
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	16
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. En ny hälso- och sjukvårdslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. hälso- och sjukvårdslag med de ändringarna
  - att det ska införas en ingress med följande lydelse: ”Härigenom föreskrivs följande.”,
  - att rubriker med kursiv stil i stället ska skrivas med fet stil,
2. lag om upphävande av lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m.,
3. lag om ändring i föräldrabalken,
4. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
5. lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125),
6. lag om ändring i lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård,
7. lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor,
8. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
9. lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
10. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
11. lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning,
12. lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi,
13. lag om ändring i lagen (1995:831) om transplantation m.m.,
14. lag om ändring i patientskadelagen (1996:799),
15. lag om ändring i lagen (2016:531) om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister,
16. lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.,
17. lag om ändring i lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall,
18. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
19. lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar,
20. lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,
21. lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.,
22. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
23. lag om ändring i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet,
24. lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,
25. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),

26. lag om ändring i lagen (2005:466) om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade,

27. lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.,

28. lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

29. lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap,

30. lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.,

31. lag om ändring i patientdatalagen (2008:355),

32. lag om ändring i lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands,

33. lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,

34. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),

35. lag om ändring i lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall,

36. lag om ändring i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlännningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd,

37. lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

38. lag om ändring i patientlagen (2014:821),

39. lag om ändring i lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga,

40. lag om ändring i lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:43 punkterna 1–40.

2. Kompletterande lagstiftning

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD),

2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD),

2016/17:2832 av Annika Eclund (KD) och

2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

Stockholm den 26 januari 2017

På socialutskottets vägnar

Emma Henriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Henriksson (KD), Anna-Lena Sörenson (S), Lennart Axelsson (S), Catharina Bråkenhielm (S), Amir Adan (M), Mikael Dahlqvist (S), Jan Lindholm (MP), Jenny Petersson (M), Kristina Nilsson (S), Carina Herrstedt (SD), Barbro Westerholm (L), Karin Rågsjö (V), Hans Hoff (S), Ann-Britt Åsebol (M), Staffan Danielsson (C), Thomas Finnborg (M) och Christina Östberg (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I promemorian behandlas regeringens proposition 2016/17:43 En ny hälso- och sjukvårdslag. Vidare behandlas ett motionsyrkande som väckts med anledning av propositionen och sex motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2015/16 och 2016/17.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Den 6 december 2016 informerade statssekreterare Agneta Karlsson om regeringens lagförslag.

Utskottet föreslår i detta ärende ett antal ändringar i regeringens förslag till ny hälso- och sjukvårdslag, se s. 10.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att en ny hälso- och sjukvårdslag ska ersätta den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), förkortad HSL. Den nya lagen syftar till att göra regelverket överskådligare, tydligare och mer lättillgängligt samt mer i enlighet med intentionen om en målinriktad ramlag.

Den nya hälso- och sjukvårdslagen har en ny struktur och uppbyggnad i form av fem avdelningar med kapitel och med löpande paragrafnumrering inom varje kapitel. Nästan alla bestämmelser i den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen förs över till den nya hälso- och sjukvårdslagen. De flesta av paragraferna är utformade helt i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i gällande hälso- och sjukvårdslag, eller skiljer sig från dessa bestämmelser enbart i språkligt eller redaktionellt hänseende. Förslaget innehåller ett mindre antal förtydliganden och ändringar i sak i förhållande till nuvarande lag. Ett fåtal nya bestämmelser har tillkommit.

Följdändringar föreslås i en rad lagar med anledning av att den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen ersätts av den nya lagen. Vidare föreslås att lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m. upphävs.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 april 2017.

Utskottets överväganden

En ny hälso- och sjukvårdslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med de ändringar som utskottet föreslår. Riksdagen avslår motionsyrkanden om att komplettera den nya hälso- och sjukvårdslagen med bestämmelser om att hälso- och sjukvården ska främja hälsa samt förebygga ohälsa, hälso- och sjukvårdens ansvar för behandlings- och rehabiliteringsplanering och samverkan med arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, sjukvårdens möjlighet att remittera till företagshälsovården samt anhörigstöd.

Jämför reservationerna 1 (M), 2 (SD) och 3 (V).

Propositionen

Hälso- och sjukvården har genomgått stora förändringar sedan HSL infördes. De bestämmelser som ursprungligen fanns i lagen utgick från en situation då i princip all vård tillhandahölls av landsting.

När HSL infördes var lagen avsedd som en målinriktad ramlag. Därefter har lagen ändrats flera gånger med nya lydelse och rubriker, nya och strukna paragrafer samt omflyttningar. Regeringen anser att det finns ett behov av att göra lagstiftningen överskådligare, tydligare och mer lättillgänglig, och de ändringar som krävs är av sådan karaktär och omfattning att det enligt regeringen är lämpligast att upphäva den nuvarande lagen och ersätta den med en ny lag. Också den nya lagen ska benämnas hälso- och sjukvårdslagen.

I stort sett alla bestämmelser i den nuvarande lagen ska föras över till den nya, efter redaktionell och språklig omarbetning. Det blir endast ett mindre antal förtydliganden och ändringar i sak. Som exempel kan nämnas att begreppen huvudman respektive vårdgivare definieras i den nya lagen och att det införs en bestämmelse om att barnets bästa ska särskilt beaktas när hälso- och sjukvård ges till barn. Den senare bestämmelsen får samma lydelse som motsvarande bestämmelse i patientlagen (2014:821). I enlighet med intentionen att den nya HSL ska vara en målinriktad ramlag gör regeringen bedömningen att vissa detaljregleringar i HSL bör överföras från lag till förordnings- eller föreskriftsnivå.

I nuvarande HSL slås det fast att hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa och att landstingen har ett ansvar, utöver att erbjuda hälso- och sjukvård, för att i övrigt verka för en god hälsa hos hela befolkningen. Dessa bestämmelser (2 c § och 3 § första stycket) förs oförändrade till den nya lagen. Två remissinstanser, Statens folkhälsoinstitut (numera Folkhälsomyndigheten) och Jämtlands läns landsting, menar emellertid att folkhälsoarbetet borde ges mer utrymme i lagförslaget. Regeringen noterar att

det av förarbetena till nuvarande HSL framgår att landstingen har ett ansvar att främja hälsan hos invånarna och att företa förebyggande insatser inriktade på såväl miljö som människor (prop. 1981/82:97 s. 32 f. och s. 110 f.). Regeringen uttalar vidare att det dessutom får anses falla utanför den nya HSL:s syfte att närmare behandla folkhälsoarbetet i vid bemärkelse eftersom detta kännetecknas av ett brett tvärsektorielt perspektiv.

Följändringar

Med anledning av den nya HSL föreslår regeringen att det görs följändringar i vissa andra lagar. Vidare föreslås att lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m. upphävs.

Ikraftträdandebestämmelser

Den nya HSL, upphävandet av lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m. och följändringarna i andra lagar ska träda i kraft den 1 april 2017.

Motionerna

I motion 2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V) begärs ett tillkännagivande om att den föreslagna nya hälso- och sjukvårdslagen bör kompletteras med att hälso- och sjukvården ska främja hälsa samt förebygga ohälsa. Motionärerna anser att ett sätt att motverka de omotiverade skillnaderna i hälsa som finns hos befolkningen skulle vara att insatser i form av ett mer aktivt förebyggande arbete med fokus på folkhälsa inlemmas i hälso- och sjukvårdens uppgifter.

I motion 2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att hälso- och sjukvårdslagen, i linje med den parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag, ska innefatta krav på behandlings- och rehabiliteringsplanering för att återgå i arbete och krav på samverkan med arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

I motion 2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga initiativ till att tydliggöra i hälso- och sjukvårdslagen att vården har ett ansvar att tidigt koppla in patientens arbetsgivare i en rehabiliteringsprocess för att undvika sjukskrivning. Enligt motionären är det önskvärt att primärvården får ansvar för att så snart man anser att en patients ohälsa kan vara relaterad till arbetsplatsen, med patientens medgivande, kontakta arbetsgivaren för att denne ska kunna vidta nödvändiga åtgärder, vilket är i enlighet med den parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att sjukvården bör kunna remittera till företagshälsovården när en anställds ohälsa kan antas bero på omständigheter i arbetsmiljön. Detta behövs för att sjukvården ska kunna ta det ansvar som efterfrågas i yrkande 1.

I motion 2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att tillföra en skrivning i hälso- och

sjukvårdslagen om att anhöriga ska få stöd. En likalydande begäran finns i motion 2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD) och en liknande begäran finns i motion 2016/17:2832 av Annika Eclund (KD).

Behandlings- och rehabiliteringsplanering

I den parlamentariska socialförsäkringsutredningens slutbetänkande Mer trygghet och bättre försäkring (SOU:2015:21) lämnas förslag om att i HSL införa ett krav på behandlings- och rehabiliteringsplanering. När en patient behöver samordnade behandlings- och rehabiliteringsinsatser inom hälso- och sjukvården, för att så snart som möjligt kunna återgå i arbete, ska landstinget göra en rehabiliteringsplanering för återgång i förvärsarbete. Förslag lämnas även om att krav på samverkan införs i HSL. När det är nödvändigt för att patienten ska kunna återgå i förvärsarbete ska landstinget, om patienten medger det, samverka med patientens arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Slutbetänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Av uppgift från Regeringskansliet framgår vidare att utredningens förslag om att stärka hälso- och sjukvårdens roll i sjukskrivningsprocessen har beaktats inom ramen för regeringens åtgärdsprogram. Här kan särskilt nämnas följande.

- Regeringen avser att teckna en tvåårig överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för att stimulera fortsatta utvecklingsinsatser inom hälso- och sjukvården som bidrar till en effektiv sjukskrivningsprocess.
- Regeringen avser att se över förutsättningarna för att införa permanenta funktioner för rehabiliteringskoordinering inom hälso- och sjukvården, vilket bl.a. den parlamentariska utredningen föreslagit.
- Regeringen anser att möjligheterna till finansiell samordning mellan sjukförsäkringen och hälso- och sjukvården bör övervägas i syfte att ytterligare stärka sjukskrivningsprocessen och förbättra stödet till sjukskrivna. Hur en sådan finansiell samordning kan utformas bör analyseras i särskild ordning.

Stöd till anhöriga

Av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453) följer att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för personer som vårdar en närstående som är äldre eller långvarigt sjuk eller har en funktionsnedsättning. Arbetet med stöd till anhöriga ska omfatta socialtjänstens alla verksamheter. Syftet är att minska de anhörigas psykiska och fysiska belastning. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver, för andra handlar det om att de själva behöver få information eller utbildning av kommunen.

Utskottets ställningstagande

Den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen trädde i kraft för mer än 30 år sedan. Lagen har därefter ändrats i större eller mindre omfattning ett stort antal gånger. De många ändringarna i den nuvarande lagen har gjort den svåröverskådlig och inte helt tydlig och lättillgänglig. Utskottet delar regeringens bedömning att det behövs en ny hälso- och sjukvårdslag.

Mot den bakgrunden välkomnar utskottet propositionen och ställer sig bakom den, med förslag om ett antal ändringar, i form av rättelser, som framgår av texten i första förslagspunkten.

När det gäller begäran om att den nya hälso- och sjukvårdslagen ska kompletteras med att hälso- och sjukvården ska främja hälsa samt förebygga ohälsa noterar utskottet att det av förarbetena till den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen framgår att landstingen har ett ansvar att främja hälsan hos invånarna och att företa förebyggande insatser inriktade på såväl miljö som människor. Utskottet delar regeringens bedömning att det får anses falla utanför den nya hälso- och sjukvårdslagens syfte att närmare behandla folkhälsoarbetet i vid bemärkelse eftersom detta kännetecknas av ett brett tvärsektoriellt perspektiv. Motion 2016/17:3539 (V) avstyrks.

I fråga om begäran om förtydliganden om hälso- och sjukvårdens ansvar för behandlings- och rehabiliteringsplanering och samverkan med arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen noterar utskottet det arbete som pågår för att stärka hälso- och sjukvårdens roll i sjukskrivningsprocessen och avstyrker motionerna 2015/16:1951 (M) yrkande 2 och 2016/17:229 (M) yrkandena 1 och 2.

Utskottet har förståelse för yrkandena om bestämmelser om anhörigstöd i hälso- och sjukvården men är inte berett att ta något initiativ, varför motionerna 2015/16:1635 (SD), 2016/17:768 (SD) och 2016/17:2832 (KD) avstyrks.

Reservationer

1. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (M)

av Amir Adan (M), Jenny Petersson (M), Ann-Britt Åsebol (M) och Thomas Finnborg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och
 2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) yrkande 1 och
 avslår motionerna
 2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD),
 2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) yrkande 2,
 2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD),
 2016/17:2832 av Annika Eclund (KD) och
 2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V).

Ställningstagande

Hälso- och sjukvården har en central roll för att bryta långvarig sjukfrånvaro och ska redan i dag ge stöd till sjukskrivna som behöver hjälp för att återgå i arbete eller studier. Vi anser att hälso- och sjukvårdens ansvar att aktivt bidra till sjukskrivnas återgång i arbete bör förtydligas i hälso- och sjukvårdslagen och föreslår att denna lag, i linje med den parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag, ska innefatta krav på behandlings- och rehabiliteringsplanering och krav på samverkan med arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

2. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (SD)

av Carina Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD),
2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD) och
2016/17:2832 av Annika Eclund (KD) samt
avslår motionerna
2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,
2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) yrkandena 1 och 2 samt
2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V).

Ställningstagande

De anhöriga till en patient är viktiga och en anhängvårdare är en viktig partner för hälso- och sjukvårdspersonalen och dess möjlighet att göra ett bra arbete. Vi ser positivt på det sätt som anhörigas insatser uppmärksammas genom dels riktade stimulanspengar till kommunerna, dels skrivningen i socialtjänstlagen om att kommunerna ska utforma stöd till alla åldersgrupper som har en anhängvårdarroll. En sådan skrivning saknas emellertid i hälso- och sjukvårdslagen. För att tydliggöra hälso- och sjukvårdens uppgift att förebygga ohälsa genom att se och erbjuda delaktighet i vården av anhöriga anser vi att det behövs en skrivning i hälso- och sjukvårdslagen, på motsvarande sätt som i socialtjänstlagen, om att anhöriga ska ges stöd.

Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

3. Kompletterande lagstiftning, punkt 2 (V)

av Karin Rågsjö (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V) och
avslår motionerna
2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD),
2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,
2016/17:229 av Lotta Finstorp (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD) och
2016/17:2832 av Annika Eclund (KD).

Ställningstagande

Regeringens lagförslag innebär en uppdatering av hälso- och sjukvårdslagen med i huvudsak språkliga korrigeringar men också en del politiska justeringar

med ett litet antal förtydliganden och ändringar i sak. Jag motsätter mig inte detta. Emellertid beklagar jag att propositionen inte beaktar det förebyggande arbetet och det systematiska arbetet med jämlik hälsa. Jag anser att ett sätt att motverka de omotiverade skillnader i hälsa som finns hos befolkningen är att insatser i form av ett mer aktivt förebyggande arbete med fokus på folkhälsa inlemmas i hälso- och sjukvårdens uppgifter. Därför bör den nya hälso- och sjukvårdslagen kompletteras med att hälso- och sjukvården ska främja hälsa och förebygga ohälsa.

Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:43 En ny hälso- och sjukvårdslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till hälso- och sjukvårdslag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i föräldrabalken.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:831) om transplantation m.m.
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799).
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:531) om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall.
18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).

19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar.
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).
26. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:466) om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade.
27. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.
28. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
29. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap.
30. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.
31. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355).
32. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands.
33. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
34. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).
35. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall.
36. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

37. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
38. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821).
39. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga.
40. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården.

Följdmotionen

2016/17:3539 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den föreslagna hälso- och sjukvårdslagen bör kompletteras med att hälso- och sjukvården ska främja hälsa samt förebygga ohälsa och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:1635 av Carina Herrstedt och Christina Östberg (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra en skrivning i hälso- och sjukvårdslagen om att anhöriga ska få stöd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1951 av Johan Forssell m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hälso- och sjukvårdslagen, i linje med den parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag, ska innefatta krav på behandlings- och rehabiliteringsplanering för att återgå i arbete och krav på samverkan med arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:229 av Lotta Finstorp (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga initiativ till att tydliggöra i hälso- och sjukvårdslagen att vården har ett ansvar att tidigt koppla in patientens arbetsgivare i en rehabiliteringsprocess eller för att undvika en sjukskrivning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sjukvården bör kunna remittera till företagshälsovården då en anställds ohälsa kan antas bero på omständigheter i arbetsmiljön och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:768 av Carina Herrstedt m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra en skrivning i hälso- och sjukvårdslagen om att anhöriga ska få stöd och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2832 av Annika Eclund (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över stöd till anhöriga vid besked om en familjemedlems allvarliga sjukdom och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till hälso- och sjukvårdslag

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Innehåll och tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivs. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt landsting och kommuner som huvudmän.

Lagen består av fem avdelningar:

Avdelning I innehåller inledande bestämmelser (1 och 2 kap.).

Avdelning II innehåller bestämmelser för all hälso- och sjukvård (3–6 kap.).

Avdelning III innehåller bestämmelser om landstingets ansvar som huvudman (7–10 kap.).

Avdelning IV innehåller bestämmelser om kommunens ansvar som huvudman (11–13 kap.).

Avdelning V innehåller övriga bestämmelser för huvudmännen (14–18 kap.).

2 § Vad som sägs i denna lag om landsting gäller också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Avdelning IV gäller de kommuner som inte ingår i ett landsting enbart i de fall det är särskilt föreskrivet.

2 kap. Definitioner

1 § Med *hälso- och sjukvård* avses i denna lag

1. åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador,

2. sjuktransporter, och

3. omhändertagande av avlidna.

Lagen omfattar inte tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125).

2 § Med *huvudman* avses i denna lag det landsting eller den kommun som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård. Inom en huvudmans geografiska område kan en eller flera vårdgivare bedriva verksamhet.

3 § Med *vårdgivare* avses i denna lag statlig myndighet, landsting, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

4 § Med *sluten vård* avses i denna lag hälso- och sjukvård som ges till en patient som är intagen vid en vårdinrättning.

5 § Med *öppen vård* avses i denna lag annan hälso- och sjukvård än sluten vård.

6 § Med *primärvård* avses i denna lag hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av sådan grundläggande medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver sjukhusens medicinska och tekniska resurser eller annan särskild kompetens.

7 § Med *rikssjukvård* avses i denna lag hälso- och sjukvård som bedrivs av ett landsting och som samordnas med landet som upptagningsområde.

AVDELNING II. BESTÄMMELSER FÖR ALL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

3 kap. Allmänt

1 § Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

2 § Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

4 kap. Organisation

1 § Offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet ska vara organiserad så att den främjar kostnadseffektivitet.

2 § Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansvar och uppgifter för verksamhetschefen.

3 § Ansvaret för ledningsuppgifter i fråga om psykiatrisk tvångsvård samt isolering enligt 5 kap. 1 och 3 §§ smittskyddslagen (2004:168) ska utövas av en chefsöverläkare. Denne ska ha specialistkompetens.

Om verksamhetschefen inte är en läkare med specialistkompetens, ska ledningsuppgifterna fullgöras av en särskilt utsedd chefsöverläkare eller, i fråga om smittskydd, av en befattningshavare som har förordnats med stöd av 5 kap. 24 § smittskyddslagen.

5 kap. Verksamheten

Allmänt

1 § Hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården särskilt ska

1. vara av god kvalitet med en god hygienisk standard,
2. tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet,
3. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet,
4. främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen, och
5. vara lätt tillgänglig.

2 § Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges.

3 § Innan en ny diagnos- eller behandlingsmetod som kan ha betydelse för människovärde och integritet börjar tillämpas, ska vårdgivaren se till att metoden har bedömts från individ- och samhällsetiska aspekter.

4 § Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

5 § Vårdgivaren ska tillhandahålla en specificerad faktura avseende kostnaderna för den hälso- och sjukvård en patient tagit emot, om patienten avser att begära ersättning för sina kostnader för vården i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård, i den ursprungliga lydelsen.

Särskilda skyldigheter i fråga om barn

6 § När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

7 § Ett barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,
2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, eller
3. är missbrukare av alkohol eller något annat beroendeframkallande medel.

Detsamma gäller om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med oväntat avlider.

8 § Hälso- och sjukvården ska på socialnämndens initiativ, i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa, samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 6 kap. 12–14 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659) och av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

6 kap. Övriga bemyndiganden

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att landet ska delas in i regioner för den hälso- och sjukvård som berör flera landsting,
2. hälso- och sjukvården i krig, vid krigsfara eller under sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, och
3. bedrivande av hälso- och sjukvårdsverksamhet i övrigt.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. behörighet för anställning och tillsättning av tjänster inom hälso- och sjukvården,
2. skyldigheter för läkare som är anställda vid sjukvårdsenheter där det bedrivs högskoleutbildning för läkarexamen och forskning,
3. hälso- och sjukvården i fredstid om det ur ett nationellt perspektiv finns behov av katastrofmedicinska insatser, och
4. hälso- och sjukvård som behövs till skydd för enskilda.

AVDELNING III. LANDSTINGETS ANSVAR SOM HUVUDMAN

7 kap. Organisation, planering och samverkan

1 § Ledningen av hälso- och sjukvårdsverksamheten i landstinget ska utövas av en eller flera nämnder. För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900). Bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

2 § Landstinget ska planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av landstingets ansvar för hälso- och sjukvård.

Landstinget ska vid planeringen beakta den hälso- och sjukvård som erbjuds av andra vårdgivare.

Landstinget ska även planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls.

3 § Landstinget ska organisera primärvården så att alla som omfattas av landstingets ansvar för hälso- och sjukvård kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt (vårdvalssystem). Landstinget får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom landstinget.

Landstinget ska utforma vårdvalssystemet så att alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättningen från landstinget

till utförare inom ett vårdvalssystem ska följa den enskildes val av utförare.

När landstinget beslutat att införa ett vårdvalssystem ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem tillämpas.

4 § För hälso- och sjukvård som kräver intagning vid vårdinrättning ska det finnas sjukhus.

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer beslutar vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra rikssjukvård.

För att få bedriva rikssjukvård krävs det tillstånd. Den myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan från ett landsting besluta om sådant tillstånd. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och förenat med villkor.

Myndighetens beslut enligt första och andra styckena får inte överklagas.

6 § Landstinget svarar för att det inom landstinget finns en ändamålsenlig organisation för att till och från vårdinrättning eller läkare transportera personer vars tillstånd kräver att transporten utförs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet.

7 § I planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården ska landstinget samverka med samhällsorgan, organisationer och vårdgivare.

8 § I frågor om hälso- och sjukvård som berör flera landsting ska landstingen samverka.

9 § Landstinget får träffa överenskommelser med kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att inom ramen för landstingets uppgifter enligt denna lag samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Landstinget ska bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får landstinget delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Riksrevisionen har rätt att ta del av de uppgifter som behövs för granskningen.

8 kap. Ansvar att erbjuda hälso- och sjukvård

1 § Landstinget ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom landstinget. Detsamma gäller i fråga om den som är kvarskrivnen enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och som stadigvarande vistas inom landstinget. Även i övrigt ska landstinget verka för en god hälsa hos befolkningen.

2 § Landstinget ska även erbjuda en god hälso- och sjukvård åt

1. den som, utan att vara bosatt här, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, och

2. den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av förordningen.

Vården ska erbjudas av det landsting inom vars område personen är förvärvsverksam eller, i fråga om en person som är arbetslös, det landsting inom vars område denne är registrerad som arbetssökande. I den utsträckning familjemedlemmar till dessa personer har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av förordningen, ska familjemedlemmarna erbjudas vård av samma landsting. Om familjemedlemmarna är bosatta i Sverige gäller dock 1 §.

3 § Landstinget ska erbjuda öppen vård åt den som omfattas av ett annat landstings ansvar för hälso- och sjukvård. En sådan patient omfattas inte av landstingets vårdgaranti enligt 9 kap. 1 §. I övrigt ska vården ges på samma villkor som de villkor som gäller för de egna invånarna.

Om patienten omfattas av ett annat landstings ansvar för hälso- och sjukvård enligt 1 §, svarar det landstinget för kostnaderna för vård som patienten ges med stöd av första stycket. Detta gäller dock inte om det landstinget ställer krav på remiss för vården och dessa remissregler inte följs.

4 § Om någon som vistas inom landstinget utan att vara bosatt där behöver omedelbar hälso- och sjukvård, ska landstinget erbjuda sådan vård.

5 § Landstinget får också i andra fall erbjuda hälso- och sjukvård åt den som omfattas av ett annat landstings ansvar för hälso- och sjukvård, om

1. landstingen kommer överens om det, eller
2. det är fråga om rikssjukvård.

6 § Landstingets ansvar omfattar inte sådan hälso- och sjukvård som en kommun inom landstinget har ansvar för enligt 12 kap. 1 § eller 14 kap. 1 §.

7 § Landstinget ska erbjuda dem som avses i 1 §

1. habilitering och rehabilitering,
2. hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning, och
3. tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

Landstingets ansvar omfattar dock inte insatser enligt första stycket 1 och 2 som en kommun inom landstinget ansvarar för enligt 12 kap. 5 §. Landstingets ansvar innebär inte någon inskränkning i de skyldigheter som arbetsgivare eller andra kan ha enligt annan lag.

Landstinget ska, i samverkan med patienten, upprätta en individuell plan när insatser som avses i första stycket 1 eller 2 erbjuds. Av planen ska planerade och beslutade insatser framgå.

8 § Landstinget får erbjuda läkemedel utan kostnad till den som får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård).

9 § Landstinget ska tillhandahålla den som avses i 1 § förbrukningsartiklar som fortlöpande behövs på grund av allvarlig sjukdom eller efter behandling för sådan sjukdom. Detta gäller inte om kommunen har motsvarande ansvar enligt 12 kap. 6 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka förbrukningsartiklar som omfattas av första stycket.

10 § Särskilda bestämmelser om hälso- och sjukvård finns i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

9 kap. Vårdgaranti

1 § Landstinget ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av landstingets ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. besöka läkare inom primärvården,
3. besöka den specialiserade vården, och
4. planerad vård.

2 § Om landstinget inte uppfyller garantin enligt 1 § 3 eller 4, ska landstinget se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten.

3 § Landstinget ska rapportera in uppgifter om väntetider till en nationell databas.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de tidsperioder inom vilka vårdgarantin enligt 1 § ska vara uppfylld och i övrigt om garantins innehåll, och
2. landstingens rapporteringsskyldighet enligt 3 §.

10 kap. Övrigt

Val av behandlingsalternativ

1 § Landstinget ska ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt vad som anges i 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

Val av hjälpmedel

2 § Landstinget ska ge patienten möjlighet att välja hjälpmedel enligt vad som anges i 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821).

Ny medicinsk bedömning

3 § Landstinget ska ge patienten möjlighet att få en ny medicinsk bedömning enligt vad som anges i 8 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

Sjukvård i samband med sjöräddningsinsatser

4 § I samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet utanför Sveriges sjöterritorium, där sjöräddningstjänsten ankommer på svenska myndigheter, får landstinget bedriva hälso- och sjukvård i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningarna av en olycka.

Allmäntjänstgöring och specialiseringstjänstgöring

5 § I landstingen ska det finnas möjligheter till anställning för läkares allmäntjänstgöring i sådan omfattning att alla läkare som avlagt läkarexamen och läkare med utländsk utbildning som föreskrivits allmäntjänstgöring ges möjlighet att fullgöra praktisk tjänstgöring för att få legitimation som läkare enligt 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). Anställning för allmäntjänstgöring ska ske för viss tid.

I landstingen ska det också finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

AVDELNING IV. KOMMUNENS ANSVAR SOM HUVUDMAN

11 kap. Organisation, planering och samverkan

1 § Ledningen av den kommunala hälso- och sjukvårdsverksamheten ska utövas av den eller de nämnder som kommunfullmäktige enligt 2 kap. 4 § socialtjänstlagen (2001:453) bestämmer. Bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

2 § Kommunen ska planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i befolkningens behov av sådan vård.

Kommunen ska vid planeringen beakta den hälso- och sjukvård som erbjuds av andra vårdgivare.

3 § I planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården ska kommunen samverka med samhällsorgan, organisationer och vårdgivare.

4 § Inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer ska det finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Om ett verksamhetsområde i huvudsak omfattar rehabilitering, får en fysioterapeut eller en arbetsterapeut fullgöra de uppgifter som åligger en medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Första och andra styckena gäller sådan hälso- och sjukvårdsverksamhet som avses i 12 kap. 1 och 2 §§ i en kommun som inte ingår i ett landsting, om det i verksamheten inte finns någon läkare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansvar och uppgifter för personal som avses i första och andra styckena.

12 kap. Ansvar att erbjuda hälso- och sjukvård

1 § Kommunen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som efter beslut av kommunen bor i en sådan boendeform eller bostad som avses i 5 kap. 5 § andra stycket, 5 kap. 7 § tredje stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen (2001:453). Kommunen ska även i samband med dagverksamhet enligt 3 kap. 6 § samma lag erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som vistas i dagverksamheten.

2 § Kommunen får erbjuda den som vistas i kommunen hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende.

3 § Med undantag för vad som anges i 16 kap. 1 § tredje stycket gäller vad som sägs i 1 och 2 §§ inte sådan hälso- och sjukvård som ges av läkare.

4 § Landstinget får på framställning av en kommun inom landstinget erbjuda läkemedel utan kostnad ur läkemedelsförråd till den som

1. bor i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), eller

2. får hemsjukvård genom kommunens försorg.

Landstinget svarar för kostnaderna för läkemedel som rekvireras till läkemedelsförråden.

5 § Kommunen ska i samband med hälso- och sjukvård enligt 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 § erbjuda habilitering och rehabilitering samt hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

Kommunen ska, i samverkan med den enskilde, upprätta en individuell plan när insatser som avses i första stycket erbjuds. Av planen ska planerade och beslutade insatser framgå.

6 § Kommunen ska i samband med hälso- och sjukvård enligt 1 § tillhandahålla sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §.

13 kap. Övrigt

Val av behandlingsalternativ

1 § Kommunen ska ge den enskilde möjlighet att välja behandlingsalternativ inom sådan hälso- och sjukvård som avses i 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § enligt vad som anges i 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

Val av hjälpmedel

2 § Kommunen ska ge den enskilde möjlighet att välja hjälpmedel enligt vad som anges i 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821).

AVDELNING V. ÖVRIGA BESTÄMMELSER FÖR HUVUDMÄNNEN

14 kap. Överlåtelse av ansvar från landsting till kommun

1 § Landstinget får till en kommun inom landstinget överlåta skyldigheten att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende, om landstinget och kommunen kommer överens om det. Överenskommelsen får inte avse ansvar för hälso- och sjukvård som ges av läkare. Överenskommelsen får även avse ansvar för sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §.

Landstinget får lämna sådant ekonomiskt bidrag till kommunen som motiveras av överlåtelsen.

2 § Om samtliga kommuner inom ett landstings område ingår i en överlåtelse av ansvar för hemsjukvård enligt 1 § och om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra.

3 § Landstinget får träffa överenskommelse med en kommun inom landstinget om att kommunen ska ha ansvar för hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Bestämmelserna om individuell plan i 12 kap. 5 § andra stycket och om val av hjälpmedel i 13 kap. 2 § gäller även i dessa fall.

15 kap. Avtal med annan om överlämnande av uppgifter

1 § Landsting och kommuner får med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som landstinget eller kommunen ansvarar för enligt denna lag. Av avtalet ska framgå de särskilda villkor som gäller för överlämnandet. En uppgift som innefattar myndighetsutövning får dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till en juridisk person eller en enskild individ.

16 kap. Samverkan mellan huvudmännen

1 § Landstinget ska till kommunerna inom landstinget avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas en god hälso- och sjukvård i särskilt boende och i dagverksamhet enligt 12 kap. 1 §. Detsamma gäller hemsjukvård i ordinärt boende, om en kommun ansvarar för vården enligt 14 kap. 1 §.

Landstinget ska med kommunerna inom landstinget sluta avtal om omfattningen av och formerna för läkarmedverkan.

Om landstinget inte uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet att tillhandahålla läkare, har kommunen rätt att på egen hand anlita läkare och få ersättning för sina kostnader för det från landstinget.

2 § Landstinget och kommunen ska samverka så att en enskild, som kommunen enligt 12 kap. 1 eller 2 § har ansvar för, också får övrig vård och behandling, hjälpmedel samt förbrukningsartiklar enligt 8 kap. 9 § som hans eller hennes tillstånd fordrar.

3 § Landstinget ska ingå en överenskommelse med kommunen om ett samarbete i fråga om

1. personer med psykisk funktionsnedsättning, och
2. personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroende-framkallande medel, läkemedel eller dopningsmedel.

Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

4 § När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten, ska landstinget tillsammans med kommunen upprätta en individuell plan.

Planen ska upprättas om landstinget eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till det. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska, när det är möjligt, upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser som respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än landstinget eller kommunen, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

17 kap. Avgifter

Uttag av avgifter

1 § Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som landstinget eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av ett landstings eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1–3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet.

2 § Landstinget får för sluten vård fastställa avgiftsnivåer i olika inkomstintervall och besluta om vilka regler om nedsättning av avgiften som ska gälla. Avgiften för sluten vård får för varje vård dag uppgå till högst 0,0023 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste tiotal kronor.

3 § Av patienter som är 85 år eller äldre får vårdavgifter och andra avgifter för sådan vård och sådana förbrukningsartiklar som avses i 6 § inte tas ut.

4 § Endast kommunen får ta ut vårdavgifter för långtidssjukvård som den har betalningsansvar för enligt 2 § lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård.

5 § Avgiften tas ut av patientens förmyndare om patienten är under 18 år när vården ges eller patienten uteblir från ett avtalat besök. Om det finns flera förmyndare svarar de solidariskt för avgiften. Avgiften får tas ut av den underårige om det finns särskilda skäl.

Högekostnadsskydd för avgifter till landsting

6 § För den enskilde får följande poster tillsammans under ett år, räknat från det första tillfälle då avgift betalats, uppgå till högst 0,025 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste femtiotal kronor, eller det lägre belopp som bestämts av landstinget:

1. vårdavgifter som avser öppen vård enligt denna lag i andra fall än som avses i 8 § första stycket 1,
2. avgifter för förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §, och
3. avgifter för tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125).

Vid beräkning av avgiftsbefrielse enligt första stycket ska även sådana avdrag som har gjorts enligt 7 § andra stycket lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medräknas.

7 § Har en förälder eller föräldrar gemensamt flera barn under 18 år i sin vård, får barnen gemensamt avgiftsbefrielse när kostnaderna för avgifter och gjorda avdrag enligt 6 § sammanlagt uppgår till det belopp som avses där. Sådan avgiftsbefrielse gäller även för barn som under den tid som avses i 6 § fyller 18 år.

Med förälder avses även familjehemsförälder. Som förälder räknas även den med vilken en förälder stadigvarande sammanbor och som är eller har varit gift med eller har eller har haft barn med föräldern.

Högekostnadsskydd för avgifter till kommuner

8 § För den enskilde får avgifter för följande poster tillsammans per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken:

1. vård enligt 12 kap. 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 §,
2. förbrukningsartiklar enligt 12 kap. 6 §,
3. långtidssjukvård som en kommun har betalningsansvar för enligt 2 § lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård, och
4. hemtjänst och dagverksamhet enligt 8 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453).

Avgifterna får dock inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs, ska kommunen dessutom försäkra sig om att den enskildes make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Vid beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp enligt andra stycket ska 8 kap. 3, 4, 7 och 8 §§ socialtjänstlagen tillämpas.

18 kap. Övrigt

Underrättelseskyldighet i fråga om missbruk

1 § Om en nämnd som utövar ledning enligt 7 kap. 1 § eller 11 kap. 1 § i sin verksamhet iakttagit något som tyder på att nya medel används för missbruksändamål eller att ändringar sker i missbruksmönster av kända medel, ska nämnden utan dröjsmål anmäla detta till Folkhälsomyndigheten.

Forskning

2 § Landsting och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Landsting och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor.

Hälso- och sjukvård vid extraordinära händelser i fredstid

3 § Personer som tas emot från en annan kommun eller ett annat landsting enligt 4 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap omfattas av mottagande kommuns och landstings skyldigheter enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.
  2. Genom lagen upphävs hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).
  3. Bestämmelsen i 8 kap. 3 § första stycket gäller inte vård som ges enligt avtal om hälso- och sjukvårdstjänster som landstinget träffat med vårdgivare före den 1 januari 2015, så länge avtalet gäller. Efter den 1 april 2017 får ett sådant avtal inte förlängas utan att 8 kap. 3 § första stycket beaktas.
  4. Bestämmelserna i 17 kap. 5 § gäller inte avgifter för vilka betalningsskyldighet uppkommit före den 1 juni 2010.
  5. För den som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen gäller fortfarande 3 c § den upphävda lagen i dess lydelse före den 1 januari 2011.
  6. För sjukgymnaster gäller fortfarande 24 § den upphävda lagen i dess lydelse före den 1 januari 2014.

2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtna enheter, m.m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtta enheter, m.m.¹ ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2017.

---

1. Den upphävda lagen gäller fortfarande för anställningsavtal som har ingåtts före den 1 april 2017.

2. Den som den 1 juli 1990 hade en tjänst som klinisk amanuens får biträda i hälso- och sjukvården så länge han eller hon innehar tjänsten.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1997:798.

3 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 13 a § föräldrabalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**6 kap.
13 a §¹**

Står barnet under vårdnad av två vårdnadshavare och samtycker endast den ena till en åtgärd till stöd för barnet, får socialnämnden besluta att åtgärden får vidtas utan den andra vårdnadshavarens samtycke om det krävs med hänsyn till barnets bästa och åtgärden gäller

1. psykiatrisk eller psykologisk utredning eller behandling som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

1. psykiatrisk eller psykologisk utredning eller behandling som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000),

2. behandling i öppna former som ges med stöd av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453),

3. utseende av en kontaktperson eller en familj som avses i 3 kap. 6 b § första stycket socialtjänstlagen eller

4. en insats enligt 9 § 4, 5 eller 6 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ett beslut enligt första stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart. Rätten får dock bestämma att dess beslut ska gälla först sedan det har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2012:779.

4 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 51 kap. 5 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

51 kap.

5 §

Assistansersättning lämnas inte för sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Assistansersättning lämnas inte för sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

I 106 kap. 24 och 25 §§ finns bestämmelser om när assistansersättning inte lämnas vid vistelse på institution m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

5 Förslag till lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125)

Härigenom föreskrivs att 8 a och 15 a §§ tandvårdslagen (1985:125) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §¹

Vid tillämpningen av 8 § ska landstinget särskilt se till att uppsökande verksamhet bedrivs bland dem som

1. omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller

2. har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser och som

a) *kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar* för enligt 18 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

b) får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård), eller

c) är bosatta i egen bostad och har motsvarande behov av vård eller omsorg som personer som omfattas av 2 a eller 2 b ovan.

Landstinget ska också se till att nödvändig tandvård erbjuds patienter som avses i första stycket.

Landstinget ska vidare se till att tandvård kan erbjudas

1. dem som har behov av särskilda tandvårdsinsatser som ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid, och

2. dem som har stora behov av tandvård på grund av en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning.

15 a §²

Tandvård som avses i 7 § 1 ska vara avgiftsfri för patienten. Uppkommer kostnader med anledning av att patienten uteblivit från avtalat tandvårdsbesök, får avgift tas ut av patienten enligt grunder som landstinget bestämmer. Landstinget får också ta ut avgift, om patienten på begäran ges tandvård som inte är nödvändig för att uppnå ett från odontologisk synpunkt funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat.

Avgiften tas ut av patientens förmyndare om patienten är under 18 år när

1. vården ges, eller

2. *han eller hon* uteblir från ett avtalat besök.

2. *patienten* uteblir från ett avtalat besök.

Om det finns flera förmyndare svarar de solidariskt för avgiften.

Om det finns särskilda skäl får avgiften tas ut av den underårige.

¹ Senaste lydelse 2011:1188.

² Senaste lydelse 2010:1234.

Av patienter som får tandvård som avses i 7 § 2 och 3 får landstinget ta ut vårdavgifter enligt grunder som landstingsfullmäktige bestämmer, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

Vid tandvård som avses i 8 a § samt vid undersökning för och utförande av oralkirurgisk behandling, som kräver ett sjukhus tekniska och medicinska resurser gäller bestämmelserna om avgifter i den öppna vården enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Patienten ska ha rätt att välja om sådan tandbehandling som avses i 8 a § ska utföras av folktandvården eller av en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person vars vård kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

Vid tandvård som avses i 8 a § samt vid undersökning för och utförande av oralkirurgisk behandling som kräver ett sjukhus tekniska och medicinska resurser gäller bestämmelserna om avgifter i den öppna vården enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Patienten ska ha rätt att välja om sådan tandbehandling som avses i 8 a § ska utföras av folktandvården eller av en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person vars vård kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Ersättning för somatisk långtidssjukvård vid en inrättning som tillhör ett landsting lämnas antingen med ett belopp som motsvarar landstingets genomsnittliga årliga självkostnad för den aktuella vårdformen eller, om landstinget och samtliga kommuner i landstinget kommer överens om det, med belopp som svarar mot olika vårdplatsers kvalitet. Beloppen omräknas årligen med hänsyn till skatteunderlagets utveckling i landstinget.

Regeringen fastställer de belopp som avses i första stycket.

En kommun och ett landsting får komma överens om att landstinget ska *uppbära* de avgifter som patienterna ska *erlägga* till kommunen enligt 26 § *femte stycket* hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

En kommun och ett landsting får komma överens om att landstinget ska *ta emot* de avgifter som patienterna ska *betala* till kommunen enligt 17 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:247.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Landsting och kommuner som inte tillhör något landsting (sjukvårdshuvudmän) ska, i fråga om personer som är försäkrade för bosättningsbaserade förmåner enligt 4 och 5 kap. socialförsäkringsbalken, lämna ersättning för resekostnader

1. i samband med öppen hälso- och sjukvård som anordnas av ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting eller i samband med sjukhusvård,

2. i samband med rådgivning om födelsekontrollerande verksamhet m.m. som ersätts enligt föreskrifter som regeringen meddelat,

3. vid resor till och från sjukhus eller läkare som föranleds av en undersökning enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m.m.,

4. i samband med tillhandahållande av hjälpmedel åt *handkappad*,

4. i samband med tillhandahållande av hjälpmedel åt *en person med funktionsnedsättning*,

5. i samband med tandvård som avses i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd,

6. vid besök som med anledning av sjukdom görs hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse,

7. i samband med konvalescentvård som ges i konvalescenthem som har tagits upp på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,

8. vid besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

8. vid besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med *en* insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

9. vid besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

9. vid besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

I fråga om resekostnader enligt första stycket 2 ska ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg.

¹ Senaste lydelse 2013:1144.

För resekostnader som avses i första stycket 1 behöver ersättning lämnas endast om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning.

Sjukvårdshuvudmännen ska också lämna ersättning för resekostnader vid vård enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning och vid fysioterapi enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och patientlagen (2014:821) gäller all psykiatrisk vård. Kompletterande föreskrifter om psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång (tvångsvård) ges i denna lag.

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och patientlagen (2014:821) gäller all psykiatrisk vård. Kompletterande föreskrifter om psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång (tvångsvård) ges i denna lag.

Föreskrifter om psykiatrisk tvångsvård finns också i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Vad som sägs i denna lag om ett landsting gäller även en kommun som inte ingår i ett landsting.

Med chefsöverläkare avses i denna lag chefsöverläkaren vid den sjukvårdsinrättning där patienten är inskriven.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2014:824.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) om skyldighet för ett landsting att erbjuda hälso- och sjukvård gäller även rättspsykiatrisk vård.

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) om skyldighet för ett landsting att erbjuda hälso- och sjukvård gäller även rättspsykiatrisk vård.

Vad som sägs i denna lag om ett landsting gäller också en kommun som inte ingår i ett landsting.

Med chefsöverläkare avses i denna lag chefsöverläkaren vid den sjukvårdsinrättning där patienten är inskriven.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Lagen omtryckt 2008:416.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 9 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §¹

Med personlig assistans enligt 9 § 2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Den som har behov av mer än en personlig assistent samtidigt, har rätt till två eller flera assistenter endast om möjligheterna att få bidrag enligt lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m., eller hjälpmedel enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), har utretts.

Den som har behov av mer än en personlig assistent samtidigt, har rätt till två eller flera assistenter endast om möjligheterna att få bidrag enligt lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m., eller hjälpmedel enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), har utretts.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2012:930.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En patient som för en viss tid har uppnått avgiftsbefrielse enligt 26 a § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) är under samma tid befriad även från att betala patientavgifter enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

24 §¹

En patient som för en viss tid har uppnått avgiftsbefrielse enligt 17 kap. 6 eller 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) är under samma tid befriad även från att betala patientavgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2012:928.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §²

En patient som för en viss tid har uppnått avgiftsbefrielse enligt 26 a § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) är under samma tid befriad även från att betala patientavgifter enligt denna lag.

En patient som för en viss tid har uppnått avgiftsbefrielse enligt 17 kap. 6 eller 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) är under samma tid befriad även från att betala patientavgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:1145.

² Senaste lydelse 2012:929.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:831) om transplantation m.m.

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1995:831) om transplantation m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva*

1. att ingrepp enligt denna lag får utföras endast på sjukhus som avses i 5 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) eller vid annan enhet inom hälso- och sjukvården eller det medicinska området i övrigt, och

2. att ett sådant sjukhus eller en sådan enhet, där ingrepp för transplantation får utföras, *skall* ha tillgång till en donationsansvarig läkare och en kontaktansvarig sjuksköterska med uppgift att förbereda för donationer och ge stöd och information till avlidnas närstående.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter om*

1. att ingrepp enligt denna lag får utföras endast på sjukhus som avses i 7 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) eller vid *en* annan enhet inom hälso- och sjukvården eller det medicinska området i övrigt, och

2. att ett sådant sjukhus eller en sådan enhet, där ingrepp för transplantation får utföras, *ska* ha tillgång till en donationsansvarig läkare och en kontaktansvarig sjuksköterska med uppgift att förbereda för donationer och ge stöd och information till avlidnas närstående.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2004:1312.

14 Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)

Härigenom föreskrivs att 5 § patientskadelagen (1996:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

I denna lag avses med

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),

vårdgivare: statlig myndighet, landsting eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, landstinget eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:668.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:531) om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1996:1156) om receptregister i stället för lydelsen enligt lagen (2016:531) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2016:531

Föreslagen lydelse

6 §

Personuppgifterna i receptregistret får behandlas om det är nödvändigt för

1. expediering av läkemedel och andra varor som förskrivits,
  2. registrering av underlaget för tillämpningen av bestämmelserna om läkemedelsförmåner vid köp av läkemedel m.m.,
  3. debiteringen till landstingen,
  4. ekonomisk uppföljning och framställning av statistik hos E-hälsomyndigheten,
  5. registrering och redovisning till landstingen av uppgifter för ekonomisk och medicinsk uppföljning samt för framställning av statistik,
  6. registrering och redovisning till förskrivare, till verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och till läkemedelskommittéer enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer av uppgifter för medicinsk uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring i hälso- och sjukvården,
  6. registrering och redovisning till förskrivare, till verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och till läkemedelskommittéer enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer av uppgifter för medicinsk uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring i hälso- och sjukvården,
  7. registrering och redovisning till Socialstyrelsen av uppgifter för epidemiologiska undersökningar, forskning och framställning av statistik inom hälso- och sjukvårdsområdet,
  8. registrering av recept och blanketter som används för flera uttag, samt registrering av dosrecept och elektroniska recept,
  9. registrering och redovisning till Inspektionen för vård och omsorg av uppgifter om enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel, för inspektionens tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonal enligt patientsäkerhetslagen (2010:659),
  10. registrering och redovisning av uppgifter för Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets tillsyn över utbyte av läkemedel enligt 21 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. och för prövning och tillsyn enligt samma lag av läkemedel som får säljas enligt 4 kap. 10 § andra stycket och 5 kap. 1 § tredje stycket läkemedelslagen (2015:315), eller
  11. registrering och redovisning av uppgifter för Läkemedelsverkets tillsyn över öppenvårdsapotekens tillhandahållandeskylldighet enligt 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen (2009:366) om handel med läkemedel.
- Behandling av personuppgifter för ändamål som avses i första stycket

2 och 8, med undantag för registrering av elektroniska recept, får endast ske i fråga om den som har lämnat sitt samtycke till behandlingen. För ändamål som avses i första stycket 3 får uppgifter som kan hänföras till en enskild person inte omfatta annat än inköpsdag, kostnad, kostnadsreducering enligt lagen om läkemedelsförmåner m.m., kostnadsfrihet enligt smittskyddslagen (2004:168) och patientens personnummer.

För ändamål som avses i första stycket 4, 6 och 10 får inga uppgifter redovisas som kan hänföras till en enskild person. Ändamålen enligt första stycket 5 får inte, med undantag för utlämnande av uppgifter enligt 14 §, omfatta några åtgärder som innebär att uppgifter som kan hänföras till någon enskild patient redovisas. Dock får uppgifter som kan hänföras till en enskild förskrivare ingå i redovisning enligt första stycket 6 till samma förskrivare och till verksamhetschefen vid den enhet där förskrivaren tjänstgör samt i redovisning enligt första stycket 9 till Inspektionen för vård och omsorg.

Förskrivningsorsak får redovisas endast för de ändamål som avses i första stycket 5 och 6.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I varje landsting och kommun ska det finnas en eller flera nämnder med uppgift att stödja och hjälpa patienter inom

1. den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) som bedrivs av landsting eller enligt avtal med landsting,

2. den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommuner eller enligt avtal med kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård, *samt*

3. den tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av landsting.

För sådana nämnder gäller vad som är föreskrivet i kommunallagen (1991:900). Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

1. den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) som bedrivs av landsting eller enligt avtal med landsting,

2. den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommuner eller enligt avtal med kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård, *och*

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:670.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 3 a § lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §¹

För den som har fått ersättning enligt denna lag ska tillgångar uppgående till ett belopp om etthundrasjuttiofemtusen (175 000) kr anses som förmögenhet och inte beaktas vid tillämpning av

1. bestämmelserna om bostadsbidrag i 97 kap. 6–10 §§ socialförsäkringsbalken,

2. bestämmelserna om bostadstillägg i 102 kap. 10–13 §§ samma balk,

3. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453),

4. 26 § hälso- och sjukvårds- 4. 17 kap. 2 och 8 §§ hälso- och lagen (1982:763), samt sjukvårdslagen (2017:000), och

5. 19 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:1276.

18 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 5, 7 och 8 §§ socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 5 §¹

Den enskildes avgifter får

1. för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 26 § *sjätte* stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 *gång*er prisbasbeloppet,

2. för bostad i särskilt boende per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 *gång*er prisbasbeloppet.

1. för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 17 kap. 8 § *första* stycket 1–3 hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 *prisbasbelopp*,

2. för bostad i särskilt boende per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 *prisbasbelopp*.

7 §²

Kommunen ska bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet. För sådan boendekostnad som anges i 5 § ska dock inget förbehåll göras.

Minimibeloppet ska, om inte annat följer av 8 §, alltid per månad utgöra lägst en tolfedel av

1. 1,3546 *gång*er prisbasbeloppet för ensamstående, eller

2. 1,1446 *gång*er prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor.

1. 1,3546 *prisbasbelopp* för ensamstående, eller

2. 1,1446 *prisbasbelopp* för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, radio- och TV-avgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

¹ Senaste lydelse 2015:967.

² Senaste lydelse 2009:1233.

*Lydelse enligt prop. 2016/17:1, Föreslagen lydelse
utg.omr. 25*

8 §

Kommunen ska höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett inte oväsentligt högre belopp än det som anges i 7 § andra stycket.

Kommunen får minska minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde inte har en kostnad för en sådan post som anges i 7 § tredje stycket därför att

1. kostnaden ingår i avgiften för hemtjänst och dagverksamhet,
2. kostnaden ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende, eller
3. posten tillhandahålls kostnadsfritt.

Kommunen får dock inte minska minimibeloppet med anledning av att den enskilde omfattas av sådan avgiftsfrihet som avses i 26 § andra stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Kommunen får dock inte minska minimibeloppet med anledning av att den enskilde omfattas av sådan avgiftsfrihet som avses i 17 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Med omskärelse avses i denna lag ett sådant kirurgiskt ingrepp i syfte att helt eller delvis avlägsna förhud runt penis, som inte anses utgöra hälso- och sjukvård i den mening som avses i 1 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Denna lag *skall* tillämpas på omskärelse av pojkar upp till arton års ålder.

Föreslagen lydelse

1 §

Med omskärelse avses i denna lag ett sådant kirurgiskt ingrepp i syfte att helt eller delvis avlägsna förhud runt penis, som inte anses utgöra hälso- och sjukvård i den mening som avses i 2 kap. 1 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Denna lag *ska* tillämpas på omskärelse av pojkar upp till arton års ålder.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 och 15 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Rätt till förmåner enligt denna lag har

1. den som är bosatt i Sverige,
och

2. den som, utan att vara bosatt här, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom eller moderskap enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. *Detsamma ska gälla för den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av nämnda förordning.*

1. den som är bosatt i Sverige,

2. den som, utan att vara bosatt här, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom eller moderskap enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen,
och

3. den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av nämnda förordning.

Rätt till förmåner enligt 5 och 20 §§ med undantag för varor som avses i 18 § andra punkten har även den som i annat fall, utan att vara bosatt i Sverige, har anställning här.

Särskilda bestämmelser om kostnadsfria läkemedel gäller för dem som får sjukhusvård som avses i 5 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) samt för den som åtnjuter hemsjukvård som avses i 3 e eller 18 d § hälso- och sjukvårdslagen och för den som bor i sådan särskild boendeform som avses i 18 d § samma lag.

15 §²

Ett receptbelagt läkemedel ska omfattas av läkemedelsförmånerna och inköpspris och försäljningspris ska fastställas för läkemedlet under förutsättning att

¹ Senaste lydelse 2010:1320. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

² Senaste lydelse 2015:319.

1. kostnaderna för användning av läkemedlet, med beaktande av bestämmelserna i 2 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), framstår som rimliga från medicinska, humanitära och samhällsekonomiska synpunkter, och

2. det inte finns andra tillgängliga läkemedel eller behandlingsmetoder som enligt en sådan avvägning mellan avsedd effekt och skadeverkningar som avses i 4 kap. 1 § första stycket läkemedelslagen (2015:315) är att bedöma som väsentligt mer ändamålsenliga.

1. kostnaderna för användning av läkemedlet, med beaktande av bestämmelserna i 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), framstår som rimliga från medicinska, humanitära och samhällsekonomiska synpunkter, och

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. ska ha följande lydelse.

1 kap. 2 §¹

Nuvarande lydelse

I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Beteckning	Betydelse
Biobank	Biologiskt material från en eller flera människor som samlas och bevaras tills vidare eller för en bestämd tid och vars ursprung kan härledas till den eller de människor från vilka materialet härrör.
Nämnd för forskningsetik	Nämnd som avses i lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.
Huvudman för en biobank	Vårdgivare, forskningsinstitution eller annan som innehar en biobank.
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) eller tandvårdslagen (1985:125).

Föreslagen lydelse

I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Beteckning	Betydelse
Biobank	Biologiskt material från en eller flera människor som samlas och bevaras tills vidare eller för en bestämd tid och vars ursprung kan härledas till den eller de människor från vilka materialet härrör.

¹ Senaste lydelse 2003:468.

Nämnd för forskningsetik	Nämnd som avses i lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.
Huvudman för en biobank	Vårdgivare, forskningsinstitution eller annan som innehar en biobank.
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) eller tandvårdslagen (1985:125).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska verksamhet.

Lagen tillämpas också vid behandling av personuppgifter i ärenden om ersättning enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och i ärenden hos Arbetsförmedlingen om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare. Det som sägs i denna lag om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska även gälla behandling av personuppgifter i dessa ärenden.

Lagen ska inte tillämpas i den del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som även utgör hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). I den delen av verksamheten tillämpas i stället patientdatalagen (2008:355).

Lagen ska inte tillämpas i den del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som även utgör hälso- och sjukvårdsverksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000). I den delen av verksamheten tillämpas i stället patientdatalagen (2008:355).

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2011:545.

23 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Ett landsting och en eller flera kommuner som ingår i landstinget får genom samverkan i en gemensam nämnd gemensamt fullgöra

1. landstingets uppgifter

– enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

– enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000),

– enligt tandvårdslagen (1985:125),

– enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,

– enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,

– enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

– enligt lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.,

– enligt smittskyddslagen (2004:168), eller

– som i annat fall enligt lag *skall handhas* av en sådan nämnd som avses i 10 § hälso- och sjukvårdslagen, och

– som i annat fall enligt lag *ska skötas* av en sådan nämnd som avses i 7 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen, och

2. kommunens uppgifter

– enligt socialtjänstlagen (2001:453),

– enligt hälso- och sjukvårdslagen,

– enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

– enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,

– enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade,

– enligt lagen om patientnämndsverksamhet m.m., eller

– som i annat fall enligt lag *skall handhas* av socialnämnd.

– som i annat fall enligt lag *ska skötas* av socialnämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2004:190.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Lagen gäller inte hälso- och sjukvård som avses i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Lagen gäller inte hälso- och sjukvård som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

25 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 § och 2 kap. 3 f § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §

I varje landsting *skall* det finnas en smittskyddsläkare.

En smittskyddsläkare utses av en sådan nämnd som avses i 10 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). I frågor som inte gäller smittskyddsläkarens myndighetsutövning *skall* denne verka under nämnden.

Smittskyddsläkaren får uppdra åt en erfaren läkare vid en smittskyddsenhet eller vid en infektionsklinik inom landstinget att fullgöra uppgifter som smittskyddsläkaren har enligt denna lag.

I varje landsting *ska* det finnas en smittskyddsläkare.

En smittskyddsläkare utses av en sådan nämnd som avses i 7 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000). I frågor som inte gäller smittskyddsläkarens myndighetsutövning *ska* denne verka under nämnden.

2 kap.

3 f §¹

Den som omfattas av 3 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska av landstinget erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i nationella vaccinationsprogram.

Den som omfattas av elevhälsa enligt 2 kap. 25 § skollagen (2010:800), med undantag för elever i förskoleklass, ska i stället erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i allmänna vaccinationsprogram av huvudmannen för elevens utbildning.

Den som omfattas av 8 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) ska av landstinget erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i nationella vaccinationsprogram.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2012:452.

26 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:466) om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2005:466) om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

För den som enligt regeringsbeslut fått ersättning för fosterskador som antas orsakade av de i Sverige sålda läkemedlen Neurosedyn eller Noxodyn ska tillgångar uppgående till ett belopp om femhundratusen (500 000) kronor anses som förmögenhet och inte beaktas vid tillämpningen av

1. 26 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

2. 19 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

3. 97 kap. 6–10 §§ socialförsäkringsbalken,

5. 2 kap. 7 § och 4 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395),

6. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), samt

7. 102 kap. 10–13 §§ socialförsäkringsbalken.

1. 17 kap. 2 och 8 §§ hälso- och sjukvårdslagen (2017:000),

4. 2 kap. 7 § och 4 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395),

5. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), och

6. 102 kap. 10–13 §§ socialförsäkringsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:1294.

27 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 3 §¹

I *hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och patientlagen (2014:821) ges grundläggande bestämmelser om patientens självbestämmande och om respekt för människors lika värde inom hälso- och sjukvården, och i patientsäkerhetslagen (2010:659) föreskrivs om skyldigheter för hälso- och sjukvårdspersonal.*

I patientlagen (2014:821) och *hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) finns grundläggande bestämmelser om patientens självbestämmande och om respekt för människors lika värde inom hälso- och sjukvården och i patientsäkerhetslagen (2010:659) föreskrivs om skyldigheter för hälso- och sjukvårdspersonal.*

I lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. regleras hur humanbiologiskt material, med respekt för den enskilda människans integritet, ska få samlas in, förvaras och användas för vissa ändamål.

När det gäller att skydda den enskilda människan och respektera människovärdet vid forskning finns bestämmelser i lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Senaste lydelse 2014:826.

28 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap. 1 §

Kommuner och landsting får på begäran lämna hjälp till andra kommuner och landsting som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid. Om hjälp har lämnats har kommunen eller landstinget rätt till skälig ersättning av den andra kommunen eller landstinget.

Bestämmelser om kommuners och landstings möjlighet att hjälpa annan kommun eller annat landsting med hälso- och sjukvårdsresurser vid extraordinär händelse finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

När en enskild persons vistelse i en kommun är föranledd av en extraordinär händelse i fredstid, har vistelsekommunen rätt till ersättning från den kommun som drabbats av den extraordinära händelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

¹ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

29 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Kommuners och landstings skyldighet att ta hand om *utrymmande* och utlänningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Kommuners och landstings skyldighet att ta hand om *dem som omfattas av ett utrymningsbeslut* och utlänningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

30 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns bestämmelser om landstingens skyldigheter att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) samt tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård åt asylsökande och vissa andra utlänningar.

I denna lag finns bestämmelser om landstingens skyldigheter att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård och tandvård åt asylsökande och vissa andra utlänningar.

2 §

De föreskrifter som gäller för vård som ges med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) samt tandvårdslagen (1985:125) gäller även för vård som ges enligt denna lag, om inte något annat föreskrivs.

De föreskrifter som gäller för vård som ges med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) eller tandvårdslagen (1985:125) gäller även för vård som ges enligt denna lag, om inte något annat föreskrivs.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

31 Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § patientdatalagen (2008:355) ska ha följande lydelse.

**1 kap.
3 §¹**

Nuvarande lydelse

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.

Föreslagen lydelse

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.

¹ Senaste lydelse 2012:458.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

32 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Med hälso- och sjukvård enligt denna lag avses detsamma som anges i 1 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Med hälso- och sjukvård enligt denna lag avses detsamma som anges i 2 kap. 1 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Katastrofmedicinska insatser ska tillhandahållas av de landsting som anges i 6 § första stycket. Övriga landsting får tillhandahålla sådana insatser.

Det som sägs i denna lag om landsting ska också gälla en kommun som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

33 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

Kommuner får ingå avtal med landsting om att utföra sådana transporter som avses i 6 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Kommuner får även ingå avtal med landsting om att utföra hälso- och sjukvård i väntan på sådana transporter.

Kommuner får ingå avtal med landsting om att utföra sådana transporter som avses i 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000). Kommuner får även ingå avtal med landsting om att utföra hälso- och sjukvård i väntan på sådana transporter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

34 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 1 § och 6 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet. I lagen finns bestämmelser om

- anmälan av verksamhet m.m. (2 kap.),
- vårdgivarens skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete (3 kap.),
- behörighetsfrågor (4 kap.),
- begränsningar i rätten för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att vidta vissa hälso- och sjukvårdande åtgärder (5 kap.),
- skyldigheter för hälso- och sjukvårdspersonal m.fl. (6 kap.),
- Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn (7 kap.),
- prövotid och återkallelse av legitimation m.m. (8 kap.),
- Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (9 kap.), och
- straffbestämmelser och överklagande m.m. (10 kap.).

Allmänna bestämmelser om mål och krav på hälso- och sjukvården och tandvården finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), patientlagen (2014:821) och tandvårdslagen (1985:125).

Allmänna bestämmelser om mål och krav på hälso- och sjukvården och tandvården finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), patientlagen (2014:821) och tandvårdslagen (1985:125).

2 §

Med *hälso- och sjukvård* avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Med *hälso- och sjukvård* avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

3 kap.

1 §

Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på

Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på

¹ Senaste lydelse 2014:828.

god vård i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) respektive tandvårdslagen (1985:125) upprätthålls.

god vård i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) respektive tandvårdslagen (1985:125) upprätthålls.

6 kap.

5 §

Hälso- och sjukvårdspersonalen ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 12–14 §§ och av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Hälso- och sjukvårdspersonalen ska särskilt beakta ett barns behov av information, råd och stöd om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,
2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, eller
3. är missbrukare av alkohol eller annat beroendeframkallande medel.

Detsamma gäller om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med oväntat avlider.

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

35 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

För den som har fått ersättning enligt denna lag ska tillgångar uppgående till ett belopp om tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor anses som förmögenhet och inte beaktas vid tillämpning av

1. 97 kap. 6–10 §§ och 102 kap. 10–13 §§ socialförsäkringsbalken,
2. 26 § hälso- och sjukvårds- 2. 17 kap. 2 och 8 §§ hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
3. 19 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
4. 2 kap. 7 § och 4 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395), eller
5. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

36 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om skyldighet för landsting att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till vissa utlänningar som vistas inom ett landsting utan att vara bosatta där.

Denna lag innehåller bestämmelser om skyldighet för landsting att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till vissa utlänningar som vistas inom ett landsting utan att vara bosatta där.

3 §

De föreskrifter som gäller för sådan vård som ges med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och tandvårdslagen (1985:125) ska tillämpas även för vård som ges enligt denna lag, om inte något annat föreskrivs.

De föreskrifter som gäller för sådan vård som ges med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) och tandvårdslagen (1985:125) ska tillämpas även för vård som ges enligt denna lag, om inte något annat föreskrivs.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

37 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs att 3 och 12 §§ lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

I denna lag avses med

1. *vård*: de åtgärder och produkter som omfattas av definitionerna i punkterna 2, 3 och 5–9,

2. *hälso- och sjukvård*: åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt sjuktransporter,

3. *tandvård*: åtgärder som avses i 1 § tandvårdslagen (1985:125),

4. *hälso- och sjukvårdspersonal*: läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU, eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,

5. *läkemedel*: sådana läkemedel som enligt läkemedelslagen (2015:315) är avsedda att tillföras människor,

6. *andra varor*: sådana varor som avses i 18 och 20 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,

7. *hjälpmedel*: sådana hjälpmedel som avses i 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

7. *hjälpmedel*: sådana hjälpmedel som avses i 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000),

8. *förbrukningsartiklar*: sådana förbrukningsartiklar som avses i 3 d § hälso- och sjukvårdslagen,

8. *förbrukningsartiklar*: sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 § hälso- och sjukvårdslagen,

9. *övriga vårdprodukter*: produkter som inte omfattas av definitionerna i punkterna 5–8 men som tillhandahålls vid hälso- och sjukvård eller tandvård och som en patient får vid vårdtillfället.

12 §

Försäkringskassan ska, om det inte är uppenbart obehövt, i ett

Försäkringskassan ska, om det inte är uppenbart obehövt, i ett

¹ Senaste lydelse 2016:153.

ärende om ersättning eller förhandsbesked enligt denna lag inhämta ett yttrande från det landsting som enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) har ansvar för patientens vård i Sverige.

ärende om ersättning eller förhandsbesked enligt denna lag inhämta ett yttrande från det landsting som enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) har ansvar för patientens vård i Sverige.

Om ett landsting ska yttra sig i ett ärende som avser ersättning för hjälpmedel som berör en kommun som ingår i landstinget, ska landstinget inför yttrandet samråda med kommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

38 Förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4, 7 och 9 §§, 2 kap. 3 §, 6 kap. 4 § och 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Bestämmelser om *landstingskommuners och privata vårdgivares skyldigheter och ansvar* finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Bestämmelser om hälso- och sjukvårdspersonalens skyldigheter och ansvar för vården av patienter finns i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Bestämmelser om *hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivs* finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

7 §

Patienten ska få sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som är av god kvalitet och som står i *överensstämmelse* med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Patienten ska få sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som är av god kvalitet och som står i *överensstämmelse* med vetenskap och beprövad erfarenhet.

9 §

Bestämmelser om *habilitering och rehabilitering, hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning och tolktjänst för vardagstolkning* finns i 3 b och 18 b §§ hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Bestämmelser om *habilitering och rehabilitering, hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning och tolktjänst för vardagstolkning* finns i 8 kap. 7 § och 12 kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

2 kap.

3 §

Enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska patienter erbjudas en vårdgaranti. Den ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. besöka läkare inom primärvården,
3. besöka den specialiserade vården, och
4. planerad vård.

Enligt 9 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) ska patienter erbjudas en vårdgaranti. Den ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

6 kap.

4 §

För en enskild som har behov av

För en enskild som har behov av

både hälso- och sjukvård och insatser från socialtjänsten ska en individuell plan upprättas under de förutsättningar som anges i 3 f § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

både hälso- och sjukvård och insatser från socialtjänsten ska en individuell plan upprättas under de förutsättningar som anges i 16 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

7 kap.

1 §

När det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet ska patienten få möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska få den valda behandlingen, om det med hänsyn till den aktuella sjukdomen eller skadan och till kostnaderna för behandlingen framstår som befogat.

Patienten har inte rätt att välja en sådan behandling som kommunen ansvarar för enligt 18 § första–tredje styckena hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) utanför den kommun inom vilken han eller hon är bosatt, om denna kommun kan erbjuda en behandling som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Patienten har inte rätt att välja en sådan behandling som kommunen ansvarar för enligt 12 kap. 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) utanför den kommun inom vilken han eller hon är bosatt, om denna kommun kan erbjuda en behandling som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

39 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om landstingens skyldighet att lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till vissa barn och unga.

Särskilda bestämmelser om landstingens skyldigheter att erbjuda hälso- och sjukvård finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Särskilda bestämmelser om landstingens skyldigheter att erbjuda hälso- och sjukvård finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:000), lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

2 §

Ett landsting ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av landstingets skyldighet att erbjuda hjälpmedel enligt 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Detsamma gäller den som erbjuds hälso- och sjukvård med stöd av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Ett landsting ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av landstingets skyldighet att erbjuda hjälpmedel enligt 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000). Detsamma gäller den som erbjuds hälso- och sjukvård med stöd av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om bidragets storlek och övriga villkor för bidraget samt om återbetalningsskyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

40 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns bestämmelser om landstingets ansvar för viss avgiftsfri screening inom hälso- och sjukvården utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Med screening avses i denna lag en systematisk undersökning med hjälp av en speciell metod av en grupp personer för att upptäcka tillstånd som innebär en hög risk för framtida ohälsa.

2 §

Ett landsting ska erbjuda dem som omfattas av 3 eller 3 c § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) avgiftsfri screening i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 3 §.

Vad som sägs i denna lag om ett landsting gäller också en kommun som inte ingår i ett landsting.

I denna lag finns bestämmelser om landstingets ansvar för viss avgiftsfri screening inom hälso- och sjukvården utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:000).

Ett landsting ska erbjuda dem som omfattas av 8 kap. 1 eller 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:000) avgiftsfri screening i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 3 §.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.